

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Školní družina při ZŠ aMŠ Kounov, okr.Rakovník

Ředitelka: Mgr.Zdeňka Mixová

Koordinátor: Anna Nováková

Dodatek: Anna Nováková

Číslo jednací: 1. verze 2013

Platnost dokumentu: od 1.9.2007

Dodatek platný od 1.9.2013

Projednáno a schváleno ředitelkou školy Mgr.Zdeňkou Mixovou

Identifikační údaje

Školní družina tvoří se školou jednu právnickou osobu, proto jsou tyto údaje součástí školního vzdělávacího programu základní školy.

Konkrétní cíle vzdělávání:

osvojovat: zásady společenského chování a zdokonalovat manuální zručnost

podporovat: zájmy dětí, samostatnost a zdravé sebevědomí ve vystupování a jednání

probouzet: zvědavost k novým informacím o svém okolí, světě, historii, současnosti a budoucnosti

poznávat: rozdíly mezi lidmi kulturami a zvyklostmi, sebe sama a své nejbližší okolí, krásu lidských výtvorů i přírodních jevů

rozvíjet: dovednost, talent, schopnost dětí, jejich zájmy a pohybové dovednosti

upevňovat: vztahy mezi sebou, správné návyky

učit: toleranci, spolupráci, vést dialog naslouchat druhým nebát se vyladřit vlastní názor přijímat

a respektovat názory druhých

vytvářet: klidné a bezpečné prostředí

seznamovat: s právy a povinnostmi, se vztahy ve společnosti

Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků prvního stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti.

Formy vzdělávání

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání byly stanoveny následující formy vzdělávání:

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených žáků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v odděleních ŠD útvar při ŠD – kroužek sportovních her.

Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně

Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů

Individuální práce

Vytvářet podmínky pro rozvoj nadání dětí, řešit tematické úkoly, pracovat s integrovanými jedinci

– pomoc, podpora, povzbuzení

Nabídky spontánních činností

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelek tak, aby se dítě mohlo samostatně

projevovat a samostatně rozhodovat o své činnosti. Vychovatelky zde fungují pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací plán a vychází z něj. Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou přiloženy v dodatku.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že budova školní družiny není bezbariérová, nejsme schopni zajistit prostředí pro děti s poruchami hybnosti - vozíčkáře. Pro ostatní děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky:

- respektovat individualitu každého žáka
- vytvářet příjemné prostředí pro jeho všestranný rozvoj
- při výběru činnosti v ŠD, při motivaci a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami bude ŠD spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a učiteli.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude naše ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Přijímání účastníků činnosti je dáno obecně platnými předpisy, ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- činnost ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně ZŠ
- za mimořádných okolností do ŠD jdou přijímáni i žáci 2.stupně ZŠ
- dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky - zápisového lístku
- do ŠD je dítě přihlašováno vždy na jeden školní rok
- doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává

Popis materiálních podmínek

Školní družina má k dispozici třídy vybavené kobercem, počítačem, hrami, stavebnicemi, výtvarnými pomůckami. Může využívat prostory tělocvičny, počítačové třídy, kuchyňky a školního hřiště.

Popis personálních podmínek

Pedagogické působení ve ŠD zajišťují tři vychovatelky. Dle možností se zúčastňují akreditovaných kurzů zaměřených na práci v ŠD, vzdělávají se také samostudiem, sledováním nových publikací knih, odborných článků v časopisech, zajišťují nové náměty pro zájmové a rekreační aktivity v ŠD.

Popis ekonomických podmínek Viz Výroční zpráva školy

Rámcový vzdělávací plán ŠD

– Identifikační údaje

Školní družina tvoří se školou jednu právnickou osobu, proto jsou tyto údaje součástí školního vzdělávacího programu základní školy.

– Konkrétní cíle vzdělávání

Vychází a čerpá z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde se usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědní
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

– Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy psychické a fyzické zdatnosti.

– Formy vzdělávání

Podle vyhlášky MŠMT o zájmovém vzdělávání jsme stanovili následující formy vzdělávání:

– Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD, každodenní činnost v odděleních ŠD a zájmový útvar při ŠD –sportovní kroužek .

– Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách ŠD i mimo ně

– Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

– Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, konzultace, řešení tematických úkolů, organizace a garance postupových soutěží. Práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

– Nabídky spontánních činností

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor. Tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku.

– Obsah vzdělávání

Navazuje na Školní vzdělávací plán a vychází z něj. Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou:

- Člověk a jeho svět (Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví)
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnosti
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobnosti a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

– Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že budova školní družiny není bezbariérová, nejsme schopni zajistit prostředí pro děti s poruchami hybnosti – vozíčkáře. Pro ostatní děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit vhodné podmínky:

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných dětí. Jsou to tyto možnosti:

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odborná připravenost pedagogických pracovníků

- Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Viz Výroční zpráva školy.

- Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví
 - **Podmínky pro hygienické a bezpečné působení**
 - vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
 - stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí (pití v ŠJ, šťáva v ŠD)
 - zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
 - bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
 - ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli.
 - označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, zahrada
 - bezpečnost silničního provozu – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
 - dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP
 - **Psycho-sociální podmínky**
 - pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
 - respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
 - věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
 - ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům
 - spoluúčasť na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následním hodnocení
 - včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

Poznámka: Všechny podmínky a postupy eliminace nebezpečí ve školní družině jsou uvedeny v samostatném dokumentu s názvem Bezpečnost práce a ochrana zdraví ve školní družině.

- Zveřejnění školního vzdělávacího plánu ŠD

– možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů

Stanovení obsahu a časového plánu v příležitostné činnosti ve školní družině

- Přivítání prvňáků (září)
- Projektový den – Světový den výživy (říjen)
- Vánoční trh (prosinec)
- Karneval (únor)
- Velikonoční výstava (březen - duben)
- Velikonoční hodování (březen - duben)
- „Čarodějnický rej“ (duben)
- Mezinárodní den matek – výroba dárek (květen)
- Mezinárodní den dětí – den soutěží a her (červen)

Stanovení cílů a obsahu časového plánu v příležitostné činnosti ŠD

a) Téma: podzimní období

Tematické okruhy: začátek školního roku, škola, třída, ŠD, ŠJ – stolování, hygiena stolování, pravidla slušného chování, úcta k dospělým, příroda na podzim, estetika

Podokruhy:

- Škola: Poznej a orientuj se ve škole, okolí školy, okolí družiny, dopravní situace, BESIP
- Stolování: hygiena rukou, pravidla stolování, zdravá strava
- Slušné chování: mezilidské vztahy, zdravení, prošení, děkování, úcta
- Estetika: barvy podzimu, výtvarné a pracovní techniky, práce s přírodninami

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, materiály BESIPu, výtvarné potřeby

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů
- vyjasnění vztahu dítě – dospělý
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- eliminace nebezpečí na silnici
- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického citění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí a v mezilidských vztazích

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, huba, zpěv

Formy: skupinová práce (dětí – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, zpracovává a reprodukuje jednoduché texty, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastní se diskuzí, nebojí se vyjádřit vlastní názor
- kompetence sociální a personální – využívá zkušeností jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečuje o své fyzické a duševní zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu, přijímá hodnocení svých výsledků radu i kritiku, pečuje o své fyzické a duševní zdraví
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dítě vyhledává potřebné informace, stanovuje si cíle a priority

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova
-

b) Téma: zimní období

Vzhledem k méně příznivému počasí jsme se zaměřili více na práci v interiéru.

Tematické okruhy: zimní sporty, příroda, zdraví, tradice a zvyky, literatura, estetika – zručnost, environmentální výchova, obec

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, přezimující ptactvo, pozorování unikátní kolonie brkoslavů v Zámeckém parku, krmení ptáků, výroba krmítek
- Zdraví: otužování, zdravá strava, skladba jídelníčku, ovoce, hygiena stolování, první pomoc
- Tradice a zvyky: Advent, Vánoce, Tři králové, Masopust, zpěv a poslech koled
- Literatura: četba na pokračování
- Obec: rozšíření teritoria – místní úřad, knihovna, pošta, služebna policie, nádraží, dětský lékař
- Estetika: zimní barvy, výtvarné a pracovní techniky

- Environmentální výchova: osvojení si návyku třídění odpadu

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj pohybu, uvolnění, relaxace
- rozvoj individuálních schopností

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí, chránit své zdraví, rozumět svému tělu

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dává věci do souvislostí
- dokáže diskutovat

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí, zpracovává jednoduché texty a témata, dokáže pracovat ve skupině
- kompetence sociální a personální – přijímá hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, dále se vzdělává, pečuje o své fyzické i psychické zdraví, využívá zkušeností jiných lidí, dokáže komunikovat, uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy a vyzná se v nich
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává potřebné informace, efektivně se učí a pracuje,

realisticky hodnotí své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

c) Téma: jarní období

Tematické okruhy: sport, příroda, domov – rodina, komunikace, zájmy, literatura, hudba, pracovní-technické činnosti, opakování zásad stolování, obec

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, jarní květiny, kvetoucí stromy, mláďata, hnízdění ptáků, přírodovědné vycházky
- Komunikace: verbální, neverbální, porozumění, chápání druhých, empatie
- Literatura: dětská poezie a próza, ilustrace, ilustrátoři
- Domov: rodiče, sourozenci, prarodiče, úcta ke stáří, bydlení
- Obec: známé osobnosti a okolí, pamětní místa, historicky zajímavé objekty

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžívat se s ní

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas

- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

d) Téma: letní období

Tematické okruhy: sport, příroda, zájmy, literatura, hudba, barvy, prázdniny

Podokruhy:

- Příroda: pozorování, květiny, přírodovědná vycházka, práce s encyklopedií
- Literatura: četba na pokračování
- Barvy: barvocit, letní odstíny, tematické výtvarné a rukodělné práce
- Prázdniny: táborové písně, orientace v přírodě a terénu, první pomoc v přírodě, ochrana zdraví

Věk: věkové přizpůsobení žákům v rozmezí 1. – 5. třídy ZŠ

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Výstup:

Dítě:

- pojmenovává dění kolem sebe
- účelně využívá volný čas
- citlivě vnímá okolní skutečnosti
- dokáže vyhledávat informace
- odpovědně plní svěřené úkoly
- dokáže diskutovat
- přijímá a plní odpovědně jemu svěřené úkoly
- pracuje v souvislostech
- účastní se diskusí a vyjadřuje vlastní názor

Klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní – dítě vyjadřuje pocity, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, nebojí se aktivně účastnit diskuse
- kompetence sociální a personální – dítě spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušeností jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy
- kompetence pracovní – dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy
- kompetence k učení – poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle, dokáže realisticky hodnotit své výsledky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí, experimentuje

Průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova – pracovní listy, psychosociální a kontaktní hry
- environmentální výchova

Zájmové vzdělávání v pravidelné činnosti ve školní družině

Pravidelná činnost ve školní družině:

- ranní družina – doba před začátkem vyučování, která zahrnuje organizovanou činnost (rozcvička, klidové hry) a spontánní činnost (stavebnice, stolní a deskové hry, kreslení, vybarvování, puzzle, individuální hry)
- hygiena a kultura stolování – doba ve školní jídelně
- odpočinková a rekreační činnost – spontánní činnost v herně nebo na školní zahradě vedoucí k relaxaci a odreagování po školní výuce
- příprava na vyučování – didaktické hry, matematické a vědomostní soutěže, kvízy, hlasité čtení, prohlubování školních znalostí
- pravidelné bloky – BESIP, pravidla slušného chování, kultura, sport, zvyky, tradice, obyčeje, literatura (dětské knihy, autoři, ilustrátoři, četba na pokračování), hudba, zpěv, rytmické hry
- kroužek sportovních her

Cílová skupina: Kroužek je určen družinovým dětem 1. – 5. třídy ZŠ

Výchovně-vzdělávací cíle:

- seznámit členy s pravidly hry
- osvojit si techniku hry
- rozvíjet pohybové schopnosti, a to zejména obratnost, rychlost, pružnost
- rozvíjet morálně volní vlastnosti a smysl pro fair play
- podporovat soutěživost dětí

Obsah činnosti (tréninku):

- vysvětlování a pochopení hry
- formou tréninkových metod zvyšovat fyzickou kondici dětí
- nácvikem praktické simulace se naučit operativně zvládat situaci
- neustále zlepšovat techniku hry

Očekávané výstupy:

Dítě:

- zná pravidla
- zvládá techniku hry
- chápe význam kolektivního sportu
- chápe svou důležitou pozici v kolektivu

Klíčové kompetence:

- žák získá pozitivní vztah ke sportu
- dokáže trénovat v týmu – týmová spolupráce
- získá kompetence k řešení problémů

- naučí se sebeovládání a překonání problémů – počasí, únava, zranění, momentální neúspěch

Vzdělávací program pro školní družinu

Vzdělávací cíl:

osvojit:	zásady společenského chování a zdokonalovat manuální zručnost
podporovat:	zájmy dětí samostatnost a zdravé sebevědomí ve vystupování a jednání
probouzet:	zvědavost k novým informacím o svém okolí, světě, historii, současnosti i budoucnosti
poznávat:	rozdíly mezi lidmi, kulturami a zvyklostmi sebe sama a své nejbližší okolí krásu lidských výtvorů i přírodních jevů
rozvíjet:	dovednost, talent, schopnosti dětí, jejich zájmy a pohybové dovednosti
upevňovat:	vztahy mezi sebou znalosti dětí správné návyky
učit:	tolerantnosti a spolupráci vést dialog naslouchat druhým nebát se vyjádřit vlastní názor přijímat a respektovat názory druhých
vytvářet:	klidné a bezpečné prostředí
seznamovat:	s právy a povinnostmi se vztahy ve společnosti

Rozvíjené klíčové

kompetence:

1.kompetence k učení: Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2.kompetence k řešení problémů: Žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problémů, při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá různé způsoby řešení problémů, ověřuje prakticky správná řešení problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novými řešeními, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám - je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich

překonávání houževnatý.

3.komunikativní kompetence:Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci,myšlenky,sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami,umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými,dokáže promluvit na veřejnosti,účinně se zapojuje do diskuse,umí řešit konflikty,dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí,gestem i dalšími prostředky.Umí se v něm vyjádřit i písemně. Nezapomíná,že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým.Využívá informační a komunikační prostředky,z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

4.sociální a interpersonální kompetence:Žák se učí plánovat,organizovat,řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů,k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně,samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si,že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost,rozpozná vhodné a nevhodné chování,podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu,ve skupině spolupracuje,dokáže se prosadit i pořádkem, přijmout kompromis,respektuje dohodnutá pravidla,je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,je solidární.Vytváří si pozitivní představu o sobě samém,

ovládá a řídí své jednání a chování tak,aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5.občanské kompetence:Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých,vnímá nespravedlnost,agresivitu,šikanu a dovede se jim bránit,chová se zodpovědně,dbá na osobní zdraví své i druhých,chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí(přírodní a společenské).Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními,aktuálními i očekávanými hodnotami národa,etnika a sociální či profesní skupiny.Chápe,že rozvoj a udržení těchto hodnot,jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit,je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci,kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují.Váží si tradice a kulturní dědictví, které chrání,projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6.kompetence k trávení volného času:Žák umí účelně trávit volný čas,orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití,umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech,rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování),umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Tématický okruh	Obsah činnosti	Poznámky a klíčové kompetence
1. Místo, kde žijeme	Náš domov, dům - vyprávíme si zážitky , malujeme a modelujeme náš dům, byt, pokoj, seznamujeme se s prací rodičů. Naše škola -seznamujeme se s režimem školy a školní družiny, poznáváme odborné pracovny (počítačová učebna, tělocvična,knihovna, kuchyňka, školní jídelna, dílny, školní hřiště a školní zahrada), herny školní družiny. Využíváme prostory pro hry, soutěže, výrobu drobných předmětů, přípravu oblíbené svačiny. Podílíme se na výzdobě pracovny, školy. Seznámíme se s prací ředitele školy. Naše cesta do školy - bezpečně domů i do školy, na vycházce sledujeme dopravní značky, určujeme jejich význam (co nám nařizují, o čem informují	2,3,4,5,6 1,2,3,4,5,6 1,2,3,4,5,6

	<p>a co dovolují), poznáváme smysl dopravního značení , k čemu slouží přechod pro chodce, semafor, apod..Vyrábíme dopravní značky, plánky obce a zdůvodňujeme jejich správné umístění. Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů pro chodce a cyklisty. Jsme cyklisté - umím jezdit na kole a víme, co každé kolo musí mít. Jezdíme autobusem a vlakem - na počítači dokážeme najít správné autobusové a vlakové spojení,.Kreslíme obrázky z cesty vlakem nebo autobusem.-- Naše obec- na vycházkách poznává naši obec, víme, kde je obecní úřad, pošta, zdravotní středisko, knihovna, obchod, poznáváme významné stavby, památky v obci významné stavby, památníky v obci a okolí. Na internetu vyhledáváme fotomapy obce okolí. Připomínáme si důležitá telefonní čísla, umíme je v případě nutnosti použít (112, 150, 155, 158) Navštívíme knihovnu, seznámíme se s prací v knihovně, dokážeme si vybrat vhodnou knihu, vyprávíme o vlastní knihovničce doma. Víme, jak zacházet s knihou Představíme naši oblíbenou knihu a vyrobíme obal, záložku do knihy. Společně čteme pověsti a báje z naší obce a regionu. Vymyslíme vlastní pověst, napíšeme ji a namalujeme ilustrace. Seznamujeme se s nejbližším okolím - na vycházkách poznáváme krásy přírody, flámujeme nové trasy pro výlety, poznáváme turistické značky a mapy, hledáme na mapě zajímavá místa v okolí, na internetu hledáme informace. Navštěvujeme okolní obce.</p>	<p>1,2,3,4,6</p> <p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,2,3,5,6</p>
<p>2. Lidé kolem nás</p>	<p>Naše rodina - seznamujeme své kamarády s naší rodinou, uspořádáme výstavku fotografií našich nejbližších i nás. Předvádíme pantomimicky povolání rodičů, zajímáme se o život prarodičů, slavíme s kamarády jejich narozeniny a svátek, pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny, malujeme obrázky ze života naší rodiny. Poznáváme a získáváme nové kamarády - přijímáme nové děti mezi sebe, seznamujeme je se životem školní družiny, pomáháme jim začlenit se do kolektivu, pomáháme mladším a slabším dětem. Poznáváme kamarády podle hlasu, hmatem, kreslíme portrét. Učíme se vzájemně si porozumět a naslouchat si. Uvědomujeme si rozdílnost, pomáháme slabším. Respektujeme pravidla při kolektivních hrách, zapojujeme do her a soutěží slabší kamarády, učíme se</p>	<p>2,3,4,6</p> <p>1,2,3,4,5,6</p>

	<p>spolupracovat při hrách , vyhrávat i prohrávat. Všude žijí lidé - sledujeme dokumentární filmy o životě dětí z různých zemí. Seznamujeme se s odlišným způsobem jejich života, učíme se jejich hry, posloucháme pohádky, malujeme obrázky. Žijeme mezi lidmi - besedujeme a hrajeme scénky, učíme se používat slovíčka "děkuji a prosím, omlouváme, zemi to líto, promiň mi". Seznamujeme se s s pravidly společenského chování. Vyrábíme vhodné a nevhodné oblečení pro plošné loutky(do divadla, do kina, na hřiště, do lesa, na oslavu kamarádových narozenin) .Učíme se vést dialog s dospělými a dětmi. Procvičujeme výslovnost - soutěžíme v jazykolamech.Hrajeme modelové situace z autobusu nebo vlaku - poznáváme rozdíly mezi vhodným a nevhodným chováním. Dodržujeme pravidla slušného chování při jídle a dodržujeme základní hygienické návyky. Při vycházkách sledujeme chování ostatních lidí, nezapomínáme pozdravit, vnímáme chování lidí kolem nás.</p>	<p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,2,3,4,5,6</p>
3. Lidé a čas	<p>Náš čas - povídáme si o svém denním režimu, pokoušíme se netavit grafické znázornění našich pracovních dnů, barevně odlišujeme své povinnosti, čas na hru a vlastní zájmy. Besedujeme o čase, snažíme se pochopit časový posun v časových pásmech Země. .Pokoušíme se naplánovat a časově rozvrhnout týdenní program školní družiny.Učíme se hodiny - vyrábíme hodiny z papíru, odhadujeme čas - hrou, kdo lépe odhadne minutu.Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě (roční období) poznáváme a uvědomujeme si posun času - letní a zimní čas. Náš kalendář - průběžně vyrábíme kalendář školní družiny, zaznamenáváme společné akce, svátky a narozeniny kamarádů,kreslíme odrazky Stroj času - malujeme obrázky stoje času, vymýšlíme příběhy z minulosti, seznamujeme se s historií našeho státu, společně čteme pověsti, báje a báchorky. Seznamujeme se s historií naší školy, obce. Poznáváme krásu starých tradičních řemesel - výšivky, zdobení kraslic, výroba hraček z přírodního materiálu. Pokoušíme se představit si svět za sto let - malujeme stroje, města, auta, vymýšlíme nové módní doplňky, návrhy na oblečení.</p>	<p>1,2,3,4,5,6</p> <p>1,3,4,5,6</p> <p>1,2,3,5,6</p>
4. Rozmanitost přírody	<p>Odhalujeme tajemství - na vycházkách pozorujeme změny a proměny přírody, pozorujeme rostliny, stromy, živočichy. Informace vyhledáváme v encyklopediích</p>	<p>1,2,3,5,6</p>

	<p>a na internetu. Sbíráme přírodniny pro další práci. Připomínáme si, jak se máme správně chovat v přírodě a k přírodě. Malujeme plakáty na ochranu životního prostředí. Vymýšlíme lesní skřítky, pohádky o nich a stavíme jim v lese domečky.</p> <p>z přírodního materiálu.</p> <p>V přírodě se neztratíme - učíme se orientovat v našem okolí, seznamujeme se s tím, jak nám příroda pomáhá (určování světových stran v přírodě, podle přírodních ukazatelů i pomocí buzoly). Zhotovujeme mapky pro vycházky.</p> <p>Staráme se o květinovou výzdobu - učíme se správně starat o květiny, v encyklopediích hledáme informace. Získáváme nové rostliny pomocí řízkování nebo ze semínek.</p> <p>Využíváme přírodnin - poznáváme krásu barev v přírodě, vytváříme koláže, otiskujeme listy, malujeme na kameny, lisujeme rostliny a vytváříme jednoduché herbáře za pomoci atlasů rostlin. Poznáváme chráněné a ohrožené druhy rostlin.</p> <p>Máme rádi zvířata - vyprávíme si o svých zvířátkách doma. Kreslíme obrázky zvířat z jiných kontinentů, z obrázků vytváříme puzzle. Učíme se respektovat práva a potřeby zvířat, besedujeme na téma "Zvíře není hračka, je to živý tvor."</p> <p>Hrajeme si na stopaře - na vycházkách sledujeme stopy zvířat, poznáváme, kdo je zanechal, pořizujeme sádrové odlitky. Pozorujeme drobný hmyz, detaily pozorujeme na trvalých preparátech pod mikroskopem.</p> <p>Chráníme přírodu, chráníme sebe - besedujeme o ekologii, sbíráme informace od kamarádů, rodičů ..., o tom, jak lze zlepšit naše okolí. Sledujeme chování lidí v přírodě, všímáme si, čím člověk přírodě škodí a nebo jak jí pomáhá. Poznáváme jednotlivé typy ekosystémů. Seznamujeme se s pravidly, která platí v chráněných krajinných oblastech. Poznáváme léčivé byliny, sbíráme je a zjišťujeme o nich informace.</p>	
5. Člověk a jeho zdraví	<p>Poznáváme sami sebe - poznáváme své tělo, na obrysu postavy dokreslujeme jednotlivé části těla a obličje. Popisujeme možné rozdíly - barva pleti, očí, vlasů, výšku a hmotnost. Poukazujeme na možné detaily - délku vlasů, brýle, šperky, apod.</p> <p>Chráníme své zdraví - besedujeme o osobní hygieně, dodržujeme základní hygienické návyky. Vybíráme správné oblečení podle typu činnosti, kterou vykonáváme, podle ročního období, volbu prezentujeme na plošných loutkách.</p> <p>Náš jídelníček - sestavujeme vlastní jídelníček na jeden týden formou obrázkového</p>	1,2,3,5,6 1,2,3,5,6 1,2,3,4,6 1,2,3,6 1,2,3,4,5,6
		1,2,3,4,5,6
		1,2,3,4,5,6
		1,2,3,4,5

leporela. Zhotovujeme koláž z obrázků, rozlišujeme vhodně a nevhodně zařazené jídlo v dětském jídelníčku. Sestavujeme žebříček oblíbených jídel. Soutěžíme v poznávání ovoce, zeleniny a ostatních potravin pomocí jednotlivých smyslů (hmatem, čichem, chutí). Připravujeme ovocné poháry, učíme se správně stolovat, prostírat .

Vymýšlíme nové recepty.

Umíme si poradit - řešíme modelové situace při drobných úrazech. Poznáváme vybavení lékárníčky, učíme se ošetřit drobná poranění, znovu opakujeme důležitá telefonní čísla. Besedujeme o možnostech, příčinách a důsledcích úrazů dětí v lese, na hřišti, doma a učíme se, jak jim předcházet. Uvědomujeme si, že zdraví a život je třeba si chránit.

Máme rádi pohyb - pobyt venku zaměřujeme podle ročního období. Zařazujeme míčové, pohybové, štafetové, kolektivní hry. Seznamujeme se s pravidly a dodržujeme je. Pořádáme lehkootletické závody. V lese využíváme nerovnosti terénu. Chodíme sáňkovat, bruslit, stavíme stavby ze sněhu. Hledáme informace o známých sportovcích, zařazujeme je podle druhu provozovaného sportu.

1,2,3,5,6

1,3,4,5,6